

תורתך שאלתי

עיון בפרשת השבוע בדרך שאלות ותשובות
גליון מס' 236 - לפרשיות אחרי מות-קדושים תשפ"ו

כַּמְעֵשָׂה אֶרֶץ מִצְרַיִם... לֹא תַעֲשׂוּ
וּכְמְעֵשָׂה אֶרֶץ כְּנַעַן... לֹא תַעֲשׂוּ...
(יח, ג)

וַיִּדְבַר ה' אֶל מֹשֶׁה אַחֲרֵי מוֹת שְׁנֵי
בְנֵי אֶהֱרֹן בְּקִרְבָּתָם לִפְנֵי ה' וַיִּמְתּוּ
(טז, א)

מה ביאור אזהרת התורה בפסוק זה?

מתי נאמרה פרשה זו?

גיטין ס' ע"א: "אמר רבי לוי: שמונה פרשיות נאמרו ביום שהוקם בו המשכן, אלו הן: פרשת כהנים ופרשת לויים ופרשת טמאים ופרשת שילוח טמאים ופרשת אחרי מות ופרשת שתויי יין ופרשת נרות ופרשת פרה אדומה".

רמב"ן: מביא שתי דעות: א. מיד לאחר מותם נאמרה לאהרון אזהרה זו. הצורך להסמיק את האזהרה למותם, כדי שאהרון לא ימות. ב. האזהרה נאמרה לאהרון למחרת מותם. לא יתכן שנאמרה לו ביום מותם, בעודו אונן, שהרי "אין שכינה שורה לא מתוך עצבות".

רוצים להיערך עם רעיונות ודברי תורה לפרשיות אחו"ק? לחצו כאן

אַחֲרֵי מוֹת שְׁנֵי בְנֵי אֶהֱרֹן... (טז, א)

לאחר שמיתת בני אהרן נכתבה בפרשת שמיני, מדוע הפסיקה התורה בפרשיות תזו"מ ושבה למיתתם בפרשת 'אחרי מות'?

רבי חיים פלטיאל: כשמתו נדב ואביהוא, עם ישראל עדיין לא הוזהר על טומאת מקדש. לאחר שפירטה התורה דיני טומאה (טומאת נידה, זב, מצורע, נבילה, טומאת בהמה ובתים וכו'), שבה לפרשת 'אחרי מות', ובו מזהירה את אהרן מפני כניסה בכל עת אל הקודש. ומדגישה התורה שלא ימות באופן שבו מתו בניו.

מדרש אגדה: "כמעשה ארץ מצרים", מלמד שהתעיבו המצרים מעשיהם מכל אומה, וביותר מקום אשר היו יושבים שם ישראל, שנאמר 'אשר ישבתם בה'. 'וכמעשה ארץ כנען', מלמד שהתעיבו הכנענים מעשיהם מכל אומה, וביותר מקום ישראל, שנאמר 'אשר אני מביא אתכם שמה'."

רמב"ן: "כמעשה ארץ מצרים על השעירים הנזכרים. 'וכמעשה ארץ כנען', על העריות, שהיו הכנענים בהם רעים וחטאים, כאשר אמר בסוף (פסוק כז) 'כי את כל התועבות האל עשו אנשי הארץ'."

מעוניינים לקבל רעיון יומי לפרשת השבוע? שלחו את המילה 'רעיון' למייל Office@shaalti.co.il

או לחצו כאן

צֵיד חַיָּה או עוֹף אֲשֶׁר יֵאָכֵל וְשֶׁפֶךְ
אֶת דָּמּוֹ וְכִסְּהוּ בַּעֲפָר (יז, ג)

מדוע רק דם חיה ועוף צריך לכסות ואילו דם בהמה אין ציווי לכסות?

אור החיים: אצל בהמה יש מושג של "נפש", בשונה מחיה ועוף שאין להם נפש כלל. אצל החיה והעוף הדם עצמו משמש כ"נפש". מכאן החובה לנהוג כבוד כלפי מושגים רוחניים, וכך כותב: "ובזה נתן טעם למה צריך לכסות דמו, כי לצד שדמו היא נפשו מהמוסר לנהוג בו כבוד זה, כדרך שציוה ה' לקבור אדם מת משום כבודו".

לֹא תִלְךָ רֵכִיל בְּעַמֶּיךָ לֹא תַעֲמֹד
עַל דַּם רֵעֶךָ אֲנִי ה'

(יט, טז)

**האם יש קשר בין 2 הציוויים,
או שאלו שני ציוויים שונים?**

אבן עזרא: לאחר שמסבירה התורה את איסור המלשינות, מבארת את איסור 'לא תעמוד על דם רעך', שלא יתחבר עם אנשי דמים, שכן רבים נהרגו בגלל המלשינות. **בכור שור:** לאחר שמזהירה התורה על איסור רכילות, כדי שלא תעמוד על דם רעך. לאחר מכן כתבה התורה שאם תלך רכיל, אז תעמוד 'על דם רעך'. **חזקוני:** לא כתוב ו' בין שני חלקי הפסוק, ללמדנו שזו מצוה אחת. אילו היה ו' ביניהם, היה מקום לומר שאלו שתי מצוות. ביאור הפסוק, לא תלך רכיל כדי שלא תעמד על דם רעך.

**בְּהִמְתָּךְ לֹא תִרְבִּיעַ כְּלָאִים שְׂדֵךְ לֹא
תִזְרַע כְּלָאִים**

(יט, יט)

**מדוע הזהירה על כך התורה לאחר
שכתבה מצוות שבין אדם לחברו?**

חזקוני: לאחר שהתורה הורתה לאדם להיות קדוש ולהימנע מגזל ופגיעה בחברו, היא מרחיבה את חובת השמירה על הסדר גם לטבע. איסור כלאים נועד למנוע מהאדם לשנות את סדרי הטבע שקבע הקב"ה בבריאה, שבה נקבע שכל מין יתרבה ויוציא פרי "למינהו" באופן ייחודי.

**וּבִקְצָרְכֶם אֶת קְצִיר אֲרֻצְכֶם לֹא
תִכְלֶה... לֹא תִלְקֹט**

(יט, ט)

**מדוע פתח בלשון רבים 'וּבִקְצָרְכֶם'
וסיים בלשון יחיד 'תִכְלֶה', 'תִלְקֹט'?**

רש"ר הירש: יש חשיבות לשינוי מלשון רבים ללשון יחיד. ביסודו של דבר הארץ קנויה לכלל, ואפילו לאחר שנתחלקה, לא ניתנה ליחידים למטרות אנוכיות גרידא, אלא היא קרויה 'ארצכם', אפילו שעה שהיא נעשית שדך, אפילו באספקר את היבול של חלקך באדמת הכלל, עודנה נחלת הכלל.

לֹא תִקֵּם וְלֹא תִטֹּר אֶת בְּנֵי עַמֶּךָ
וְאֶהְבֶּתָּ לְרֵעֶךָ כְּמוֹךָ

(יט, יח)

**מה ביאור הציווי? וכי ניתן לאהוב
את החבר כפי שאוהב את עצמו?**

רמב"ן: "ואם יהיה אוהבו בכל יחפוץ שיזכה רעהו האהוב לו בעושר ובנכסים וכבוד ובדעת ובחכמה ולא שישוה אליו, אבל יהיה חפץ בלבו לעולם שיהיה הוא יותר ממנו בכל טובה". כיום מקובל לכנות זאת במילה 'פירגון', בלשון חז"ל: עין טובה.

לקבלת העלון שלחו את המילה

'מעוניין' או לחצו כאן

office@shaalti.co.il 052-9453811

וְהֵייתֶם לִי קְדוֹשִׁים כִּי קְדוֹשׁ אֲנִי ה'
וְאֲבָדֶל אֶתְכֶם מִן הָעַמִּים לְהִיּוֹת לִי

(כ, כו)

**מה הדגיש הקב"ה במילים "וְאֲבָדֶל
אֶתְכֶם מִן הָעַמִּים...?" מה חשיבותו?**

רש"י: ההבדלה היא תנאי קיומי. יהודי שמנסה להיות "ככל הגויים" מאבד את הגנה אלוקית ונופל תחת שליטתם של הגויים. עם ישראל נמצא באחת משתי מערכות יחסים: או שהוא "של ה'", תחת השגחתו הישירה והגנתו, או שהוא נתון למרותם של מלכי הגויים.

בכור שור: הטומאה, כמו גם אורחות החיים של העמים, היא מחסום. אם האדם שקוע בטומאה, הוא מובדל מאלוהים, לא ניתן לחיות בשילוב ("גם וגם"). ההבדלה מהעמים היא מעין "פינוי מקום" ליצירת דבקות בה'. מרחק מהגויים מאפשר את הקרבה אל הקב"ה.

רבינו בחיי: התורה יצרה במכוון סגנון חיים שונה, שמונע התערבות חברתית. ייחודיות עם ישראל, כעם סגולה, מעוררת קנאה בקרב העמים. קנאה זו הופכת לשנאה (שלא לומר אנטישמיות). למרות שזה נשמע שלילי, שנאה זו היא ששמרה על עם ישראל לאורך הגלות, מפני התבוללות והיטמעות.

רש"ר הירש: ההבדלה אינה מטרה בפני עצמה, אלא אמצעי למטרה חיובית: "להיות לי", לייצג את רצון ה' בעולם. החשש של התורה מפני סכנת הכליה הרוחנית ואובדן הזהות. כשהיהודי מפסיק לשאוף לייצג את רצון ה', אין לו עוד סיבה קיומית כעם נפרד, והוא יתפוגג לתוך האנושות הכללית ויאבד.